

17. sep. 1830

FAKTA

Dato:

17. sep. 1830

Sidetal:

Dagbog A, side 93 verso – 95 recto

Dagbogens placering:

Det kgl. Bibliotek NKS 2923, 4°

Omtalte personer:

Christian Frederik Arbo

Lovise Arbo, f. Irgens

Bernt Anker Collett

Elisabeth Christine Collett

Peter Collett

Peter Collett

Eilertine Severine Collett, f. Bendeke

Poul Steenstrup

Trykt udgave:

Georg Nygaard: "Maleren Martinus

Rørbyes Rejsedagbog 1830",

København 1930, s. 117-119

TRANSSKRIFTION

Den 17de Sept.

forlod jeg endelig Budskerud efter at jeg først havde sagt den heele Familie, paa Fruen¹ nær der ikke befandt sig ganske vel, farvel, og ønsket den et mere fornøiet Liv end det de undertiden havde ført da jeg var tilstede og hvortil da Assesoren² ene havde været Aarsag. Ogsaa han var ved Afskeden saa venlig som det var ham mulig og indbød mig til atter •94 recto• at besøge ham hvis jeg kom til Norge, da han vilde love at vi da bedre skulde gennemsee Bogcassen[?] hvoraf jeg allerede nu var tilstrækkelig mæt, det var saaledes ikke det meest tillokkende Løfte naar han vilde indbyde mig til sig og jeg havde hellere hørt at han havde sagt mig at han slet ikke skulde bekymre sig om mig naar jeg kom igjen. Med Lise³ var Afskeden ganske kort da hun var en Smule rørt og tængte formodentlig paa hvormeget der kunde forandre sig inden at vi igjen saaes. Efter at alt dette var forbi, steeg jeg op paa Kjærren der var tilpakket saaledes at jeg neppe fik Plads med mine Been, og kjørte afsted i godt Veir. Det var imidlertid blodt en meget kort Frist; thi da jeg paa Hasselværk havde før min Afreise hilset paa P Collett⁴ og hans Kone,⁵ begyndte det allerede da jeg der steeg paa Vognen, at regne og det tog siden i den Grad til at jeg blev vaad omendskjøndt jeg gjorde mig all Umage for at beskytte mig under Parapluien. En næsten bestandig Torden og Lynild vedvarede tilligemed Regnen næsten lige til jeg naaede Guldskoven hvor jeg steeg af for at hvile og tillige hilse paa den gl: Madame Arbo⁶ og hendes Søn.⁷ Jeg forblev der til Middag og blev i den Tid ivrig converseret især af den Gamle, der havde meget at fortælle om Arbo⁸ og om den Tid hun som hun sagde, var i Rosenkrantz'es Vold [overstreget: hvorpaa] paa Borregaard,⁹ og det lod til at Konen endnu tænkte herpaa med Fornøjelse. Efter Middag kjørte jeg igjen afsted igjennem Drammen hvor jeg af Karlen •94 verso• lod mig nøie underrette om Alt som jeg havde glemt Byen betræffende, og efter at vi havde humplet op igjennem Byen og de yderst slette Veie paa den anden Side, kjørte jeg endelig igjen opad Paradiisbakkerne hvor jeg nu ikke heller havde været siden jeg var Barn og som jeg nu fandt som alt andet i og omkring Drammen havde antaget et ganske andet Udseende og var bleven mindre. Nu var jeg dog saa heldig at Veiret var blevet bedre og jeg morede mig saaledes meget ved at betragte de smukke Udsigter og læsse de naragtige Navne paa Veistolperne hvoraf jeg blot vil anføre en Kraft-Enken, Ryppe-Enken, Røn-Lars, Clemens-Dalen og mange andre som jeg i den Skynding ikke kunde faae læst. Marmorbruddet ved Gillebek¹⁰ laae efter Anseelse næsten ganske stille uden at jeg opdagede nogen Arbeider og det forekom mig ogsaa herved at de marmor Steene jeg før her havde seet slængte omkring Alle vare formindskede betydelig og ikke meere havde det Storheds Præg. I Ravnsborg maatte jeg afskedige min Karl fra Budskerud da hans Hest ikke kunde trække os længere uden at have

udhvilet et Par Timer, og jeg blev da her for sidste Gang for denne Gang i Norge pakket paa en Skyds Karriol hvori man sagde mig jeg skulde kjøre fortræffelig til Byen. Jeg traf her paa Skiften en Assesor Stenstrup¹¹ fra Kongsberg, som fortalte mig en heel Deel om hans og mine Forældre og om ældre Tider. Manden var meget høflig men da jeg ellers ikke havde synderlig Kjendskab til ham •95 recto• gjorde jeg det her temelig kort og rullede afsted med en Skydsgut til Christiania. Da det nu imidlertid var bleven mørk kunde jeg ikke mere saa bestemt skjældne Gjenstandene paa Siderne af Veien, og ganske besynderlig erindrede jeg nu alt fra min Barndom, hvorledes jeg ofte her havde kjørt med Fader netop paa samme Tid af Dagen hvilket især blev mig paafaldende da jeg passerede forbie Sandvigen¹² hvor man kommer ganske nær ned til Stranden, og endnu tydeligere blev alt mig, da jeg kom til Lysager og Vækkerøe hvor man nu havde tænt Lys paa flere Steder, hvilket netop var Tilfældet paa de Tider naar vi kom fra Drammen, og som da altid opvagte en vis glad Følelse hos mig naar jeg paa Mærkerne saa at vi nærmede os Byen hvor da altid et behageligt Ophold ventede mig. Denne Gang kjørte jeg rigtignok uden Fader Veien og det forekom mig mange Gange voveligt af mig at begive mig derhen uden hans Beskyttelse og Veiledning; hvor besynderlig forvexlede jeg ikke i disse Timer Barndommen med det Nuværende. Ved min Ankomst til Christiania tog jeg ind i Bærent's¹³ Logie hvorom han før sin Afreise havde gjort Aftale med sin Værtinde, og jeg befandt mig ret vel i det nette Logie, naar jeg blot undtager det øde i de store Værelser der ene beboedes af mig.

¹ Eilertine Severine Collett, f. Bendeke.

² Peter Collett.

³ Elisabeth Christine Collett.

⁴ Peter Collett.

⁵ Christine Stillesen.

⁶ Lovise Arbo, f. Irgens.

⁷ Christian Frederik Arbo.

⁸ Madam Arbo fortalte rimeligvis enten om sin afdøde mand, Peter Wølner Arbo (1756-1829), eller om dennes mere berømte fætter, godsejer og tømmerhandler Peter Nicolaj Arbo (1768-1827), der havde været assessor Peter Colletts kompagnon. Sidstnævntes nevø og arving, Bernt Anker Collett, blev siden gift med Rørbyes søster, Emilie.

⁹ Det norske gods Borregård havde i årene 1796-1815 tilhørt den dansk-norske politiker Marcus Giøe Rosenkrantz (1762-1838) gennem ægteskabet med Maren Juel (1749-1815).

¹⁰ Gjellebekk-bruddene havde i 1700-tallet leveret marmor til flere danske bygningsværker, deriblandt Marmorkirken. Bruddet var stort set allerede lukket ned i Rørbyes barndom.

¹¹ Poul Steenstrup.

¹² Sandvika.

¹³ Bernt Anker Collett.

[illegible]

[illegible]

Lad mig nu indvillige en alt for mig sundt og
 lyse beskaffethed, og efter den sundt sundt og ijsen
 Lyse og den gode flotte Børn som den anden Side, for
 mig endelig ijsen og ad forresten Læstene for mig
 en ildsollidende nok siden jeg end Børn og ijsen
 mig sundt som alt andet i en endring i drømmen sundt an.
 Lyse og gode andel Børn og den anden minde.
 Nu har jeg dog forresten at Børn end bløde end
 og jeg morder mig sundt end mig end at Børn
 de sundt Børn og Lyse den næste Børn
 den Børn og Børn og Børn og Børn end
 Kraft-Læst, Lyse-Læst den Læst Børn. Børn
 og mange andre som jeg den Børn end den Børn
 Lyse. Morder end og Børn end den Børn
 end den Børn end den Børn end den Børn
 og Børn end mig og den Børn end den Børn
 Børn og Børn for sundt end Børn end den
 den Børn end den Børn end den Børn end den
 Børn end den Børn end den Børn end den
 end den Børn end den Børn end den Børn
 og jeg end den Børn end den Børn end den
 Norge end den Børn end den Børn end den
 mig og Børn end den Børn end den Børn
 den Børn end den Børn end den Børn end den
 end den Børn end den Børn end den Børn
 og den Børn end den Børn end den Børn
 den Børn end den Børn end den Børn end den

95
grootte zij dat voor tusschen Eerke y vullende affte P
na Blydscap tot Christenheit. De dat mi dinnhartid over
bleven. Enkele zij ills meer soe lastant slydden
Gyostanten gae Bittere of Meren, y gaeke bapen.
datly arindente zij mi all gae min verandagen, fover
later zij ofte for fente Gijnt met Lader metke gae
Lamm tot of Negen Gijnt. for bleen mij gaeftelste
da zij gaeftente forke Bitteren for meer Lamm
gaeftente met tot Bitteren, y anden bydelijne
bleen all mij, da zij Lamm tot Lijzen y Bitteren
for meer mi fante tot Lijzen y Bitteren, Gijnt
metke met Bitteren gae de Litteren naar is Lamm for
Lamm, y for de Litteren gaeftente metke totke
for mij naar zij gae Bitteren for de Bitteren
as Lijzen for de Litteren totke Bitteren metke mij.
Lamm Gae Lijzen zij rigtig met met Litteren y
de Bitteren mij meke Bitteren metke af mij de Bitteren
mij totke metke Litteren totke Bitteren y Bitteren
for Bitteren totke Bitteren zij ills. Litteren Litteren
Lamm met de Bitteren. De mi Litteren totke Litteren
Litteren totke zij met de Bitteren Litteren. Litteren for Litteren
Litteren. Litteren totke Litteren met Litteren, y Litteren
mij met met de Bitteren Litteren, naar zij Litteren met Litteren
da for Bitteren Litteren metke Bitteren Litteren. De Bitteren
Litteren met metke Litteren y Litteren, y Litteren Litteren totke Litteren
Christenheit Litteren de de Bitteren. Litteren Litteren y
for Litteren totke Bitteren Litteren, da Litteren